(گـــل - ٨)

هن وچتر سنسار ۾ ايشور، هندو شاسترن موجب (٨٤) چوراسي لک جوُنيون پيدا ڪيون آهن، جن ۾ ديوتائون، دئيت، گندرو، منش ۽ پسوُن پکي ۽ جيوُ جنت اچي وڃن ٿا، جي سورڳ، نرڪ، پرٿوي، سمنڊ ۽ آڪاس ۾ رهن ٿا. جن جا پڃ ڪرم زور آهن، سي سورڳ ۾ نواس ڪري، اُنجو ڦل ڀوڳين ٿا، مگر پڃ ڪرمن ختم ٿيڻ تي، اُهي سورڳ مان نڪري، هيٺ هن سنسار ۾ اچن ٿا. جنجا پاپ ڪرم پربل آهن، اُهن کي نرڪ ۾ پاپن جو ڦل ڀوڳڻو پوي ٿو ۽ پاپن ختم ٿيڻ بعد، هن سنسار ۾ منش جنم وٺي پرماتما کي پراپت ڪرڻ جـو وجھ ملي ٿو. پڃ ڪرم ۽ پاپ ڪرمن جي صفا ختم ٿيڻ تي ئي، جيوُ مڪتيءَ کي پراپت ٿئي ٿو. مطلب تہ پنهنجن ڪيل ڪرمن يا پرالبڌ، ڀـاڳيہ، نصيب سارو، جيو آتمائون هن سنسار ۾ جنم وٺن ٿيون.

سيني پراڻين ۾، آهار، ننڊ، ڀـؤ ۽ ڀوڳ جون چار ڳالهيون موجود آهن پر منش کي سمجھ ۽ ٻڌيءَ جي وڌيڪ ڏات مليل آهي، جنهن جي مدد سان منش، ايشور

جو درشن ڪري سگهي ٿو، جو ٻين جوُنين ۾ پراپت ڪرڻ
ناممڪن آهي. اِهو ئي سبب آهي جو ديوتائون ٻه هميشه
چاهنا رکندا آهن ته اسانکي مانش جنم ملي.

”اِس ديهي ڪئه سمرِئ ديو، سو ديهي پڇه هوڪي شيو.“
ڪن جو اِهو ٻه مَتو آهي ته مانش سرير ”دوش يڪت“
آهي يعني جو رت پوُنء وغيره سان ڀريل رهيتو ۽ ڪِن
ٻيگي، روڳن جو گهر ۽ آخر ناس ٿيڻ وارو آهي. اِها ڳالهه
برابر آهي پر اِن هوندي ٻه، منش سرير جو ملهه وڏيڪ
اِنهي ڪري ئي آهي، جو هن سرير ۾ ئي ايشور جو گيان
حاصل ٿي سگهيتو ۽ اُنهي گيان سان، اِندرين کي جيتي
سنساري ڀوڳن جو تياڳ ڪري، ايشور جو ساڪياتڪار
درشن ڪري سگهجي ٿو. جي آسان جو خيال، اِندري
سکن ڀوڳڻ ۾ لڳو رهيو ته مانش جوُنيء جي پد تان
هيٺ ڪري، ٻين نيچ جوُنين ۾ پٽڪڻو پوندو.

”پڇه گوبند پوُل مت جاءِ - مانش جنم ڪا ايهي لاهه.“

تنهنڪري اسان منش لاءِ واجب آهي ته، ”نه هن
ديهه کي خراب ڪريون، اُن مان ويهي ويڪوُن ڪيوُن
۽ نه هن ديهيء جي ناهه ٿوُهه ۽ ڪارائڻ پيشارڻ ۾ ڦاسي،
بت پرست ٿي پٿون يعني رت پوُنء مل موُتر وغيره جي
ڀريل ٿيلهي جا پوُڄاري ٿي ويهون.“ آسان کي صرف
اِهو ڌيان رکڻ گهرجي ته جهڙي طرح هڪ گهوڙيسوار،
پنهنجي مسافري پوري ڪرڻ لاءِ، گهوڙي تي چڙهندو

شري سائين بابا جو بکشيا وٺڻ جي روپ ۾.

آهي ۽ اُني پهچي، ڪم لاهي وري پنهنجي گهر موٽي ايندو آهي، تهڙي طرح هن سريرَ روُپي گهوڙي جي سنڀال ڪرڻ کپي.

هن منش سرير جو مکيه اُديش ۽ مقصد آهي، ايشور ساکياتڪار ڪرڻ. ڀاڳوت جي (٢) اَڌياءِ ۾ ائين لکيل آهي ته ”ايشور ڪي بين پراڻين پئدا ڪرڻ بعد به سنتوش ڪين آيو، ڇو ته انهيءَ ۾ سندس آلوڪڪ رچنا سمجهڻ جي طاقت ڪانه هئي، تنهنڪري ني ايشور مانوَ جاتي يا منش جوُني پئدا ڪئي، جنهن کي هن سندس رچنا سمجهڻ جي بڌي ۽ شڪتي ڏني- اِنڪري مانش جنم پراپت ڪرڻ، پرم سؤڀاڳيه جي نشاني آهي، جا شري سائين بابا جهڙن سنتن ۽ ست پرشن جي شرڻ وٺڻ ۽ اُنهن جي پربما ڀڳتي ڪرڻ سان ني، هيءَ مانش ديهي سڦل ڪري سگهجي ٿـي ۽ ايشور ساکياتڪار پراپت ڪري سگهجي ٿو.

هن ديهه جو موت ته ضرور ٿيڻو آهي، تنهنڪري اسان کي پنهنجي مقصد يعني ايشور ساکياتڪار ڪرڻ لاءِ، هر وقت سجاڳ رهڻ کپي. جهڙي طرح هڪ ودوا تيل اِستري، ٺئين پتيءَ جي ڪرڻ لاءِ اندر ۾ چاهنا رکندي آهي- يا جئن ڪو راجا، پنهنجي گم ٿي ويل پٽ جي ڳولا لاءِ، هر ممڪن اُپاءُ ڪتب آڻيندو آهي، تئن اسان اِنسانن کي، پنهنجي آدرش (آتم درشن) حاصل ڪرڻ

لاءِ، خبرداري ۽ جلدائي ڪرڻ جڳائي ۽ آلس ننڊ وغيره جو تياڳ ڪري، ايشور چنتن ۾ هر وقت رهڻ گهرجي. جي اسان اِئين نه ڪيو ته اسين پسوُن ڪري ليکيا وينداسين، ڇو ته اسان ايشور کان مليل ٻڌيءَ ۽ سمجهه کان ڪم ڪين ورتو.

ايشور ساکياتڪار ڪرڻ جو سولي ۾ سولو هڪ ئي اُپاءُ آهي ته جنهن سچي سنت سچي درويش يا سچي ستگوروءَ، ايشور جو ساکياتڪار درشن ڪيو هجي، اُنجي چرنن جو سهارو وٺڻ. فقط ڌرمي وياکيان ٻڌڻ، ڌرمي گرنٿن پڙهڻ ۽ اُپياس ڪرڻ سان ايشور ساکياتڪار درشن ڪرڻ جو لاڀ ڪين ملندو پر ڪنهن پورڻ گياني ۽ پوُرن پرش جي سنگت ڪرڻ سان سولائي سان ساکياتڪار ٿي سگهندو، ڇو ته جيڪو پرڪاش اسانکي سورج مان ملي ٿو، سو پرڪاش، آسمان جي سڀني تارن جي گڏيل روشنيءَ مان اصل ڪين ملندو.

ساڳيءَ طرح جيڪو اَڌياتمڪ گيان، ستگوروءَ جي ڪرپا سان حاصل ٿيندو، سو ڌرمي پستڪن پڙهڻ ۽ ڪٿائن وغيره ٻڌڻ مان ڪين ملندو. ستگوروءَ جي رهڻي، منو بولڻ، اِشارن سان ڳجهه سمجهائڻ، ڪميا ۽ سهنشيلتا، وئراڳ ورتي، دان ۽ پراپڪار جي هلت چلت، روبرو ڏسي، اُن موجب رهت رهڻ ۽ هلت هلڻ سان، ۽ گڏوگڏ اُهنڪار تياڳڻ سان، پڪيس لوڪن جو اُڌار ٿي

سگهي ٿو ۽ کين ايشور درشن پراپت ٿي سگهيو، جنهن ڪانپوءِ سندن مغز جا پڙدا کلن ٿا ۽ هو آتمڪ راهه ۾ اڳتي ۽ واڌارو ڪندا رهن ٿا.

بکيا لاءِ ڦيري ڪندڙ پاڳل فقير

شري سائين بابا، ايشور ساڪيالڪار ڪرائڻ وارو ٿي ستگورو هو. جيتوڻيڪ ٻاهران هڪ رواجي فقير جي هلت هلندو هو پر اندروني هو هڪ مهاپرش هو ۽ سديو آتم لين اوستا ۾ رهندو هو. هو سڀني پراڻين سان پريم ڪندو هو ۽ سڀني ۾ پرماتما پسندو هو، نڪي سک ڪيس پاڻ ڏانهن ڇڪي ڪين سگهندا هئا، نڪي دکه ٿي ڪيس منجهائي بي آرام بڻائي سگهندا هئا. سندس لاءِ اَمير ۽ فقير ٻئي هڪ سمان هئا. جنهن سنت جي ڪرپا ۽ آشيرواد حاصل ڪرڻ لاءِ، ديوان پريان پريان کان ايندا هئا، اهو ديا جو ڀنڊار شري سائين بابا، شرڊيءَ جي در در تي بکيا پنڻ ويندو هو!

شرڊي واسين جا ٻه ڪي وڏا ڀاڳ هئا، جو اهڙو مهاپرش، سندن در تي بيهي چوندو هو: ”او مائي، هڪ روٽيءَ جو ٽڪر ملي، ۽ اَن وٺڻ لاءِ هٿ ٻگهيريندو هو. هڪ هٿ ۾ کڻندو هو ”ٽمريل“ يعني ٽمبلو يا کپر ۽ ٻئي هٿ ۾ هوندي هيس جهولي.“ ڪن گهرن

۾ هر روز ويندو هو ۽ ڪن تـــي فقط ڦيريءَ جو آواز ڪندو ويندو هو. جانور روئي وغيره جهڙيون ڪل شيون وٺي جهوليءَ ۾ وجهندو هو ۽ سبزي ڏڏ، ڇاڄ جهڙيون پُٽريون شيون هڪ ڪٽوري ۾ گڏ ونندو هو. هن کي ذار ذار سواد وٺڻ جو ڪو به خيال ڪين هوندو هو، ڇو ته سندس سڀ اندريون پوريءَ طرح ساڌيل هيون. ڪڏهن ڪلاڪ يا ڪڏهن ٻه ڪلاڪ ڦيري ڪري ٻارهين بجي اندر وري موٽي ايندو هو.

پوءِ سڀ مليل پوڄن هڪ ڪُنڍي ۾ وجهندو هو، جنهن مـان ڪتا، ٻليون، ڪانو وغيره پيا ڪائي مؤج ڪندا هئا پر سائين بابا، ڪنهن کي به پڇائي يا هڪل ڏيئي ڪين ڪيندو هو. هڪ اِستري، جا هرروز مسجد کي جهاڙو لڳائيندي هئي، اُها ڪونڊيءَ مان هرروز ١٠-١٢ ٽڪر ڪڍي ويندي هئي ۽ بابا هن کي ڪڏهن ڪين روڪيندو هو. شرڊي واسي اول اول تـه باباجن کي هڪ پاڳل ڪري سمجهندا هئا ۽ مشهور بـه اِنهي ڳالهه سان ٿي ويو. اهڙي اُدارڊل، تياڳي ڌرماتما پرش جـو اول ته آدر به ڪين ٿيندو هو، جاڪاڻ ته هو گذران ڀکيا جي ٽڪرن تي ڪندو هـو. ظاهري طور هيڏانهن هوڏانهن چڪر هڻندڙ چنچل ۽ پاڳل فقير ڏسڻ ۾ ايندو هو، ليڪن اندر ۾ بلڪل گنڀير ۽ پُورڻ مهاپرش هو. شرڊيءَ ۾ ڪي ٿورا ڀاڳيه شالي ۽ شرڌاوان شخص

هئا، جن باباجن کي نيڪ سهي ڪيو ۽ ڪيس سنت ڪري مڃڻ لڳا.

بايجا بائيءَ جي باباجن ۾ شردا

شروعات ۾ تاتيا ڪوتي جي ماءُ بايجا بائي، هر روز منجهند جو، ٽوڪريءَ ۾ روٽي ۽ سبزي وجهي، جهنگل ۾ ڪوهه به پنڌ ڪري به باباجن کي ڳولي سندن چرن وٽ جي ڇهندي هئي. باباجن ته پنهنجي ڌيان ۾ مگن ويٺا رهندا هئا ته بايجا بائي، پاتل وڇائي، اُن تي روٽي سبزي وجهي، باباجن کي هٿ ٻڌي چوندي هئي تہ ڪرپا ڪري ڀوڄن ڪريو. اهڙي شردا واري شيوا، باباجن سويڪار ڪري ڀوڳ لڳائيندا هئا ۽ اُنت تائين اُنهي، مائيءَ جو ذڪر سنگت کي ڪري ٻڌائيندا هئا. اُن مائيءَ ۽ سندس پٽ تاتيا ڪوتي جي باباجن ۾ پڪي نشٺا هئي ۽ کين ايشور ڪري پوڄيندا هئا. باباجن بہ سندن شيوا تي راضي ٿي، کين چوندا هئا تہ ”فقيري ئي سچي اُميري آهي. سنسار جي اُميري تورن ڏينهن جو چٽڪو آهي، جو ڪنهن وقت غائب ٿي ويندو.“

ڪن سالن کان پوءِ باباجن، جهنگل ۾ چڪر هڻڻ ڇڏي، شرڊيءَ جي مسجد ۾ اچي رهيا، جنهن ڪري مٿين بايجا بائيءَ کي، باباجن کي ڳولي لهڻ کان ڇوٽڪارو ملي ويو.

رات جي سمهڻ جو پروگرام

مٿين ٽاٽيا ڪوتي وانگر، مهالساپتي پڻ اول نمبر پڳتن مان هو ۽ ٻنهي کي باباجن سان گڏ رهڻ جو لاڀ مليو. باباجن ٻنهي سان ايترو ته پريم ڪندا هئا، جو رات جو ليٽي جٺا سمهي پنهنجا مٿا اُتر، اوڀر ۽ اولهه ڏانهن ڪندا هئا، پر ٽنهي جا پير هڪ هنڌ پاڻ ۾ لڳل رهندا هئا. آڌي رات تائين ته پاڻ ۾ وار تالاپ ڪندا رهندا هئا. جي هڪ کي ننڊ ايندي هئي ته ٻيو کيس جاڳائيندو هو. ٽاٽيا جڏهن کونگهڙا هڻڻ لڳندو هو ته باباجن کيس ڏونڌاري يا مٿي کي زور سان دٻائي سجاڳ ڪندا هئا. جي مهالساپتيءَ کي جهوٽو اچي ويندو هو ته سندس پيرن کي پنهنجن پيرن سان ٺوڪرون هڻي يا سندس پٺيءَ تي، زور سان ٿاپيون هڻي کيس جاڳائيندا هئا. سڄا سارا (۱۴) چوڏهان سال، ٽاٽيا پنهنجي پيءُ ماءُ کي ڇڏي، رات جو باباجن سان ئـي مسجد ۾ رات گذاريندو رهيو. پـر جڏهن سندس پتا گذاري ويو ۽ گهر جي جوابداري مٿس اچي پيئي، تڏهن مجبور ٿي، رات جو گهر وڃي سمهندو هو.

رهاتا نواسي خوشحال چند

شرڊيءَ جي ڪٽپيٽ ٽاٽيا ڪوتي کي پڻ باباجن گهڻو چاهيندا هئا ۽ ”رهاتا“ جي مارواڙي سيٺ چندريان

ڪي به پيار ڪندا هئا. چندرپان جي مرڻ کان پوءِ سندس پائٽي خوشحال چند جي ڪلياڻ لاءِ، باباجن کي ايترو فڪر رهندو هو، جو ڪڏهن بيل گاڏيءَ ۾، ڪڏهن ٽانگي ۾ پيادا ويڇون پريمين سان گڏ جي رهاتا ويندا هئا. رهاتا جا رهواسي باباجن کي، ڳوٺ جي ڦاٽڪ وٽان ڍام ڍوم سان ڳوٺ ۾ وٺي ايندا هئا. مٿيون پائٽيو خوشحال چند، باباجن کي پنهنجي گهر وٺي ويندو هو ۽ ڪومل آسڻ تي وهاري ڪين سوادي ڀوڄن به ڪرائيندو هو ۽ وارتالاپ پڻ ڪندو هو. آخر ۾ سيٺي کي آشيرواد ڏيئي، باباجن موٽي ايندا هئا.

شرڊيءَ جي ڏکڻ طرف رهاتا جو ڳوٺ ۽ اُتر طرف نيمر گام هو. شرڊيءَ پنهي جي وچ ۾ آهي، ته باباجن رهاتا ۽ نيمرگام جي حد کان ٻاهر ڪڏهن ڪين ويا. باباجن ڪڏهن ريل گاڏي به ڪانه ڏٺي ۽ نڪي اُن ۾ ڪڏهن مسافري ڪيائون، تڏهن به ريل گاڏين جي اچڻ وڃڻ جا ٽيم، ڪين بلڪل چڱيءَ طرح ياد هئا، جنهنڪري ياترين کي، ريلوي اسٽيشن تي پهچڻ ۾ ڏاڍي سولائي ٿيندي هئي. پر جيڪي ياتري باباجن جو چيو نه مڃي، پنهنجي هلندا هئا، تن کي گهڻو ڪري تڪليفن کي منهن ڏيڻو پوندو هو.